GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 57. Vinerĭ, 13 (25) Martie. 1887.

Braşovŭ, 12 Martie 1887.

Din interiorulŭ ţĕrei Ardealului ne vine unŭ strigătŭ de durere pentru multele prigonirĭ la carĭ suntŭ espuşĭ astădĭ bărbaţii credincioşĭ causei nóstre românescĭ.

Şcirile de mai josŭ suntŭ scrise sub viua impresiune a acestorŭ prigonirĭ şi ne dau o icónă câtŭ mai clară şi fidelă a situaţiunei de faţă. De aceea le publicămŭ la loculŭ acesta fără a-le mai face vre-unŭ comentarŭ, de care nicĭ că au nevoiă. Étă-le:

Din centrulŭ Transilvaniei. *Martie 1887.*

Frumósa şi de natură bogatŭ înzestrata Transilvaniă adĭ, după o eră nemernică de falsŭ constituţionalismŭ, a ajunsŭ o vale a plângerilorŭ.

Şovinismulŭ maghiarŭ vĕdêndŭ, că nu póte dobêndi resultate favorabile în distrugerea naţionalităţilorŭ cu mijlóce domóle, s'a avêntatŭ la practicarea unui neruşinatŭ terorismŭ prin tribunale, judecătorii regescĭ şi prin oficiele solgăbirăescĭ, spre mai mare glorificare a liberalismului maghiarŭ din seculuŭ alŭ XIX-lea.

Aceste deregătorii adĭ au ajunsŭ în acea fatală posiţiune, că şi-au alesŭ ca chiămare specială a urmări soboli deasupra feţei pămêntului, luându la góna şi prigonindŭ sistematicŭ adĭ pe unulŭ, mâne pe altulŭ dintre cei mai neóşĭ Românĭ.

Mai alesŭ de vre-o trei, patru anĭ încóce se persecută cumplitŭ bărbaţii devotaţĭ naţiunei române, din cause de nimica. Afacerea cu „proclamaţia“ a fostŭ esploatată cădêndu-i jertfă mai mulţĭ bărbaţĭ românĭ, fără nicĭ unŭ motivŭ plausibilŭ, singurulŭ motivŭ fiindŭ numai dorulŭ patrioţilorŭ patentaţĭ de a se face indispensabilĭ înaintea marelui lorŭ protectorŭ din fruntea guvernului.

Fiescecărui perde-véră ungurŭ séu jidanŭ cu nume ungurisatŭ îi este adĭ permisŭ de a arunca o săgétă veninósă de calumniă în contra bărbaţilorŭ naţionalĭ românĭ şi durere, că şi némulŭ românescŭ are în sînulŭ sĕu o sumă de ómenĭ ticăloşĭ, carĭ prin calumniarea fraţilorŭ lorŭ îşĭ facŭ daraverile, în speranţă că prin acésta se vorŭ recomanda celorŭ dela putere pentru cine scie ce osŭ de rosŭ, şi carĭ de altă parte pe acéstă mârşavă cale vorŭ a-şĭ rĕsbuna asupra unorŭ bărbaţĭ din neamulŭ lorŭ, chiar şi numai pentru câte o ură închipuită şi pornită din inimă sĕlbătăcită.

Lucru şi mai durerosŭ este însĕ, că mulţĭ din neamulŭ românescŭ nu cunoscŭ orĭ nu vréu sĕ cunóscă pe acei trădătorĭ, ba ómenĭ dealtmintrelea de bună credinţă suntŭ atâtŭ de neconscii de demnitatea şi de onórea lorŭ, încâtŭ strîngŭ mâna cu astfelŭ de creaturĭ, ba primescŭ a fi şi tractaţĭ la mesele lorŭ din rodulŭ trădărei causei românescĭ! Acésta este orĭ o detestabilă făţărniciă, orĭ o mare dobitociă.

Eată câteva casurĭ de cea mai tendenţiósă prigonire:

Suntŭ vre-o doi anĭ de când a fostŭ condamnatŭ bravulŭ învĕţătorŭ din Intregalde G. Domşia pentru serbarea ḑilei de 3 (15) Maiu, pentru care ḑi credŭ că totŭ Românulŭ nutresce cea mai mare pietate. Bietulŭ învĕţătorŭ a trebuitŭ sĕ sufere în închisóre.

S'a judecatŭ advocatulŭ Rubinŭ Patiţa din Alba-Iulia, pentru că a vêndutŭ puţine esemplare din romanulŭ „Horea“ edatŭ de profesorulŭ Florantinŭ, şi întratŭ în statulŭ ungarŭ făr' de nicĭ o piedecă, fiindŭ condamnatŭ la închisóre. Mai târḑiu pedépsa de închisóre i-a fostŭ schimbată dictându-i-se o amendă în banĭ de 150 fl. v. a. care pedépsă nicĭ la Curia regéscă nu s'a schimbatŭ, deórece trebuia sĕ se satisfacă sĕmţului şovinistŭ, cu tóte că opulŭ acela se lăţise în Ardélŭ în mai multŭ de o miiă de esemplare. Insĕ pe unulŭ trebuia sĕ-lŭ pedepséscă, căcĭ Horia murise pe rótă înainte cu o sută de anĭ.

Nu de multŭ venerabilulŭ vice-protopopŭ din Indolŭ a fostŭ condamnatŭ la închisóre, care în instanţa a doua i s'a urcatŭ la patru lunĭ, totŭ numai ca jertfă a reminiscinţei lui Horia, pentru a căruia sufletŭ a ţinutŭ rugăciunĭ.

In timpulŭ celŭ mai recentŭ venì la rêndŭ advocatulŭ Franciscŭ Hossu Longinŭ din Deva, care fù acusatŭ de preşedintele tribunalului de acolo Solyom Fekete pentru delictŭ de calumniă. Procesulŭ s'a pertractatŭ înaintea tribunalului reg. din Alba-Iulia cu unŭ resultatŭ, care dovedesce pe deplinŭ, că Românulŭ adĭ nu mai este privitŭ ca cetăţénŭ cu egală îndreptăţire, ci numai ca unŭ paria pe vechiulŭ lui pămêntŭ, adĭ cutropitŭ nu de fii lui Arpad, ci de unŭ conglomeratŭ jidano-maghiarŭ, ce representă naţiunea nouă a „statului uniformŭ naţionalŭ“, care s'a formatŭ în creerii înfierbêntaţi ai şoviniştilorŭ.

Sĕ nu se mire nicĭ unŭ Românŭ, că Hossu-Longinŭ a fostŭ condamnatŭ la arestŭ de-o lună, pentru că fù învinuitŭ, fără motivŭ de ajunsŭ, că a vătĕmatŭ pe celŭ mai mare propagatorŭ alŭ *remaghiarisărei* comitatului Huniadóra. Nu putea sĕ fiă altfelŭ, căcĭ la din contră décă dovedile se priveau cu ochĭ obiectivĭ, fără patimă şovinistică, judecata era sĕ fiă achitatóre. Dér atuncĭ era şi mai greu de acei judecătorĭ sĕ rĕmână în renume de „bunĭ patrioţĭ,“ la care póte ţinŭ mai multŭ decâtŭ la independenţa lorŭ de judecătorĭ.

Ca sĕ se cunóscă şi mai bine ţinuta tribunalului reg. ung. din Alba-Iulia în causele atingătóre de advocaţii românĭ mĕ sêmtŭ datorŭ a mai aduce următorulŭ faptŭ la cunoscinţa publică:

Pe la 1881 începură a se ţiné între alegĕtorii românĭ conferenţe în ţinuturĭ şi aşa şi în comitatulŭ Albei-inferióre se ţinură mai multe conferenţe naţionale, la carĭ între ceilalţĭ luă parte activă şi unŭ advocatŭ, care în urmă fù alesŭ şi ca representantŭ la conferenţa generală. După reîntórcerea lui dela aceea conferenţă fù apostrofatŭ de cătră preşedintele tribunalului de atuncĭ cu cuvintele: „nu 'ţi-e frică, că vei fi arestatŭ?“, la carĭ cuvinte preşedintele şi-a căpĕtatŭ rĕspunsulŭ potrivitŭ. De aicĭ înainte s'a începutŭ o góná contra acestui advocatŭ în afacerile lui la judecătoriile din locŭ, care a culminatŭ în pornirea de cercetărĭ criminale trase de pĕrŭ şi puse la cale de nisce persóne de caracterŭ dubiu. Unŭ cămătarŭ, cu care mulţĭ domnĭ fraterniséză, se puse la cale a face o arĕtare mincinósă, care dovedindu-se că e aşa în cursulŭ cercetărei a şi fostŭ nimicitŭ, dér fără ca acţiunea de calumniă redicată de cătră celŭ suspiţionatŭ sĕ aibă vr'unŭ resultatŭ, căcĭ s'a respinsŭ şi nicĭ recursulŭ înaintatŭ nu s'a admisŭ în a 2-a instanţă, din motivŭ că procurorulŭ reg. n'a apelatŭ în contra conclusului de sistare.

Şi câte prigonirĭ de totfelulŭ mai trebue sĕ sufere adĭ bărbaţii noştrĭ pentru sĕmţĕmintele lorŭ românescĭ. Şi nu aceste prigonirĭ îmĭ amărăscŭ sufletulŭ mai multŭ, ci mĕ mâhnesce, când vĕdŭ, că câte unŭ frate de sânge este persecutatŭ pe nedreptŭ, ba chiar numai pentru aceea, că a avutŭ bărbăţia sĕ susţină la ocasiunĭ sĕrbătorescĭ causa românéscă în publicŭ şi sĕ salveze onórea poporului românŭ, mĕ mâhnesce cumplitŭ, ḑicŭ, când vĕdŭ că nu şĭ manifestéză durerea ce trebue sĕ o sêmţă în inima lorŭ şi ceilalţĭ fraţĭ din némulŭ românescŭ din causa acestorŭ prigonirĭ. Ḑiarele nóstre înregistréză ḑi nicĭ scirĭ despre nouĕ persecuţiunĭ şi insulte naţionale, dér ce sĕ vedĭ? O neînţelésă purtare apatică a totalităţii. Până când acestŭ indiferentismŭ faţă cu sânta causă a libertăţii şi a onórei nóstre?

Austro-Ungaria şi Rusia.

Fóia rusescă »Herold« din Petersburgŭ cuprinde în numĕrulŭ dela 16 Martie n. unŭ lungŭ articulŭ fórte aspru la adresa Austro-Ungariei, numind'o „Austria perfidă“, şi acusând'o că e »sperjură« şi »flămândă după ţĕrĭ.“

„Acéstă „flămândiă după ţĕrĭ“ — ḑice articululŭ — »s'a doveditŭ în modŭ forte drasticŭ în timpulŭ ultimului rĕsboiu, deórece diplomaţia cea cu greutate a Austriei a sciutŭ sĕ secere pentru Austria în cursulŭ rĕsboiului ruso turcŭ acolo, unde Austria n'a sĕmenatŭ — Austria ocupă, sub totŭ felulŭ de pretexte mai multŭ seu mai puţinŭ fără temeiu, storcêndu-şĭ, prin sprijinulŭ lui Beaconsfield, la congresulŭ din Berlinŭ unŭ mandatŭ dela Europa, provinciile sêrbescĭ ale Turciei, Bosnia şi Erţegovina. Făcut'a Austria în dorinţa se de multŭ nutrită unŭ pasŭ mai departe în modŭ fórte eftinŭ, d'a deveni odată deplinŭ moştenitóre a »omului bolnavŭ.« Că aceste ţĕrĭ sêrbescĭ, pe care *sentimentulŭ naţionalŭ rusŭ le menise de multŭ timpŭ principelui de Muntenegru,* au căḑutŭ în mânĭ austriace, acésta nicĭodată n'a uitat'o Rusia şi nicĭ nu o va uita nicĭodată. Acéstă încorporare de ţĕrĭ sêrbescĭ în monarchia austro-ungară a fostŭ unŭ pumnŭ datŭ în faţă sentimentului naţionalŭ rusŭ. Apoi veniră intrigile austro-engleze în Bulgaria, care durează până în acéstă oră, tóte aceste intrige, inventate pentru paralisarea influenţei ruse în peninsula balcanică în favorea influenţei austriace, pe lângă acestea complecta atêrnare a regatului Serbiei de Austro-Ungaria — tóte acestea suntŭ loviturĭ de pumnŭ, ce se aplică din partea Austriei sentimentului naţionalŭ rusŭ.«

„Herold“ dă sĕ se înţelégă, că guvernulŭ germanŭ ar face bine, în interesulŭ Germanilorŭ din Rusia, sĕ se rupă de Austria. Pentru Germania mai merge sĕ sufere Germanii din Rusia, dér ca sĕ sufere pentru Austria, asta e prea multŭ, ḑice fóia rusescă.

Lege asupra bisericei gr. or. sêrbescĭ.

In dieta croată s'a presentatŭ urmĕtórea lege despre regularea afacerilorŭ bisericei gr. or. sêrbescĭ şi despre întrebuinţarea cirilicilorŭ în regatele Croaţia şi Slavonia:

Considerândŭ articolulŭ de lege XI din 1868 alŭ dietei ungare în privinţa credincioşilorŭ bisericei gr. or., care în cuprinsulŭ ţĕrilorŭ sfintei coróne ungare formézá unŭ totŭ nedivisibilŭ, se dispunŭ următórele:

§. 1. Sêrbii ca credincioşĭ ai bisericei gr. or. în regatele Croaţia şi Slavonia, carĭ locuescŭ în metropolia autocefală gr. or., suntŭ îndreptăţiţĭ, sub reserva supremei supravegherĭ a Maiestăţii Sale, ce e a se esercita pe cale constituţională, a resolva independentŭ şi a aduce în ordine afacerile lorŭ bisericescĭ, scolare şi cele fundaţionale relative la acelea în marginile legilorŭ ţĕrii în congresulŭ lorŭ gr. or. sêrbescŭ, care constă din representanţa tuturorŭ credincioşilorŭ locuitorĭ în ţĕrile coronei ungare şi care după premérsa arătare la Maiestatea Sa se convócă periodicŭ de cătră patriarchulŭ-metropolitŭ sêrbescŭ pentru toţĭ credincioşii acestei bisericĭ aparţinĕtorĭ metropoliei sêrbescĭ, şi în sensulŭ disposiţiunilorŭ create în aceste congrese bisericescĭ-naţionale şi sancţionate de Maiestatea Sa a şi-le conduce şi administra prin organele lorŭ.

§. 2. Credincioşilorŭ aceleiaşĭ bisericĭ li se acordă pe temeiulŭ principiului egalei îndreptăţirĭ o sumă proporţionată din mijlócele ţĕrii pentru scopurĭ de ale cultului.

§. 3. Partidelorŭ le stă liberŭ la tóte autorităţile ţĕrii ale regatelorŭ Croaţiei şi Slavoniei a se servi atâtŭ de scrierea cirilică câtŭ şi de cea latină.

Acolo, unde trăescŭ Sêrbĭ în mai mare numĕrŭ, decisiunile primelorŭ instanţe la hârtiile întrate şi compuse în scrierea cirilică au sĕ se lucreze şi sĕ se predea partidelorŭ de asemenea în scrierea cirilică.

Festivitățile din Berlinŭ.

In 21 Martie desŭ de dimineță capitala imperiului germanŭ ave aspectulŭ unui orașŭ in mare sĕrbătóre. Mulțimea cutriera stradele, și mai alesŭ cele ce ducŭ spre palatŭ. Bulevardulŭ teilorŭ (Linden,) șoseaua de triumfŭ a Hohenzollernilorŭ a fostŭ tótă ḑiua ințesată de lume. Necurmatŭ soseu trăsuri de gală, în care se aflau persóne princiare orĭ inalțĭ demnitari din tóte statele. Pe piéța operei, inaintea monumentului lui Fridericŭ celŭ mare, in fața palatului imperialŭ sta mulțimea ca unŭ ḑidŭ și din timpŭ în timpŭ, când sosea o personalitate princiară orĭ trecea unŭ despărțĕmêntŭ de trupe in sunetele musicei, se punea in mișcare. Astfelŭ s'a întêmplatŭ când la ameḑĭ sosi *părechia regală română.*

Frumósa regină a Românilorŭ, cu fața'i plină de spiritŭ încadrată de bucle întunecate, mergea inainte cu princesa de corónă și mulțămea cordialŭ la viile salutărĭ ale mulțimei. Apoi venea în a doua trăsură de gală regele Carolŭ cu prințulŭ de corónă. Ospeții regalĭ, înainte d'a intra în locuința lorŭ la castelŭ, făcură o scurtă visită împĕratului. Când părăsiră palatulŭ, mulțimea isbucni în strigăte indelungate de »hoch« (sĕ trăiască) și curêndŭ după aceea se arătă venerabilulŭ capŭ alŭ *împĕratului*, care fu salutatŭ. Acesta se repeți când grenadirii lui Alexandru și ulanii de gardă se puseră'n mișcare și-șĭ aduseră stindardele. Impĕratulŭ in uniformă sta la ferestră, mulțimea cânta „Heil dir in Siegeskranz«, er împĕratulŭ îi mulțămea dândŭ din capŭ și din mânĭ.

După ameḑi împĕratulŭ făcu obicĭnuita escursiune, apoi primi *gratulațiunile representanțilorŭ statelorŭ străine* Cu deosebire bătu la ochĭ aparițiunea deputațiunei turcescĭ, a ambasadorului chinezŭ și a trimisului papalŭ. La masa familiară dela palatŭ au luatŭ parte toțĭ principii aflătorĭ acolo. Culmea festivităței o formă conductulŭ cu facle, care prin imposanța sa a intrecutŭ și pe celŭ făcutŭ în 1885 lui Bismarck, cu ocasiunea aniversării a 70-ea a ḑilei nascerei cancelarului. Conductulŭ dela 21 Martie a fostŭ o ovațiune a tuturorŭ studențilorŭ din Berlinŭ, imulțițĭ prin deputațiunĭ de studențĭ dela tóte universitățile germane. In fruntea lui mergea unŭ corŭ de corniștĭ in uniforma de pe timpulŭ lui Frideric celŭ Mare. Miĭ de torțe ardeau și studenții însuflețiți cântară înaintea palatului »Heil dir im Siegeskranz«. De câte-va orĭ s'a arătatŭ împĕratulŭ la ferestră, fiindŭ intêmpinatŭ cu furtunóse strigăte de »urra«. După ce împĕratulŭ primi cincĭ studențĭ în audiență, conductulŭ porni pe bulevardulŭ teilorŭ, pe strada Vilhelm la palatulŭ cancelarului și în grădina zoologică stinseră torțele. Festivitatea s'a încheiatŭ cu unŭ mare commers in filarmoniă.

Poetulŭ polonŭ Kraszewski.

Din Genua se telegrafiază, că marele scriitorŭ alŭ Polonilorŭ, Kraszewski, a încetatŭ din viéță în etate de 75 anĭ. Națiunea polonă perde intr'ênsulŭ unulŭ din cei mai roditorĭ și mai escelențĭ scriitorĭ din câțĭ a avutŭ. La 17 anĭ, în 1829, elŭ începuse a se ocupa cu literatura și la jubileulŭ lui de 50 anĭ, numĕrulŭ tomurilorŭ scrise de elŭ se urcau aprópe la vre-o 500. Elŭ a fostŭ adevĕratulŭ creatorŭ alŭ romanelorŭ naționale poloneze, în carĭ descria starea de cultură și socială a națiunei polonă din trecutŭ și presentŭ. Multe din romanele lui suntŭ traduse in limba germană și francesă. Afară de acestea, Kraszewski a mai scrisŭ și drame pentru teatrulŭ naționalŭ polonŭ, numeróse studii asupra istoriei literaturei și archeologiei poloneze. Pe lângă aceste producțiunĭ literare, Kraszewski încă din tinerețǎ a desvoltatŭ o mare activitate în ḑiarele politice. La 1850 era directorulŭ politicŭ alŭ ḑiarului din Varșovia »Gazeta Polska« și după revoluțiunea dela 1863 a fostŭ esilatŭ din Polonia ruséscă.

La 1884 tótă lumea a rĕmasŭ uimită când a auḑitŭ că Kraszewski a fostŭ arestatŭ în Germania pentru motive că, întreținěndŭ relațiunĭ cu unŭ oficerŭ prusianŭ cu numele Hentsch, ar fi vêndutŭ Franciei documente privitóre la armata germană. La începutŭ nimenĭ nu credea, der in urma instrucțiunei și a cercetărei procesului în ḑilele dela 12 până la 19 Maiu 1884, tribunalulŭ din Lipsca l'a declaratŭ vinovatŭ și l'a osânditŭ la 3 anĭ și jumĕtate de închisóre în cetate, pe care trebuia sĕ o sufere in Magdeburg. Imbolnăvindu se insĕ in închisóre atâtŭ de multŭ, încâtŭ inspira seriose îngrijirĭ, la repețitele cererĭ ale compatrioțilorŭ sĕi și in fine la depunerea din partea acestora a unei garanții în sumă de 20,000 mărcĭ, Kraszewski a fostŭ pusŭ pe picióre liberŭ cu începere dela Noemvre 1885 și 15 Maiu 1886. Marele poetŭ s'a dusŭ apoi in Italia pentru căutarea sĕnătăței și după cum era de prevĕdutŭ nicĭ nu s'a mai întorsŭ în Germania.

SCIRILE ḐILEI.

Din *Aiudŭ* ni-se trimite o corespondență, alŭ cărei autorŭ se plânge contra fanatismului ungurescŭ, ce ḑice că a ajunsŭ și prin părțile acele până la estremŭ. Românii suntŭ forte persecutațĭ de Maghiari. Mai vêrtosŭ insĕ se plânge autorulŭ corespondenței contra solgăbirĕului Szász József, despre care ḑice că n'ar cunósce margini în prigonirea Românilorŭ din cerculu sĕu, mai cu semă insĕ ar privi cu ochĭ rĕi pe Romanii, carĭ cetesŭ ḑiare românescĭ, ba în contra cărturarilorŭ romanĭ de pe la sate ḑice că ar fi făcutŭ și perchisițiunĭ domiciliare cu gendarmii, căutândŭ după deposite de puscĭ și revolvere englesescĭ, er poporulŭ românŭ dela sate ar fi fóte batjocoritŭ. — Amŭ dori sĕ ni se dea despre acestea sciri mai amĕnunțite și mai esacte, căci trebue sĕ iasă la lumină tóte fărădelegile.

—x—

Propunerile pentru *mĕsurarea dărei de câștigŭ cl. III* se vorŭ depune spre orientare la presidiile cercuale incepêndŭ dela 31 Martie până la 8 Aprilie. Reclamațiunile în scrisŭ se potŭ amâna până la 12 Aprilie di rectŭ la inspectorulŭ de dare, ér mai târḑiu au sĕ se facă eventuale observărĭ verbalŭ inaintea comisiunilorŭ de mĕsurare.

—x—

Metropolitulŭ și Archiepiscopulŭ *Dr. Ioanŭ Vancea* a fostŭ primitŭ la 21 Martie n., în audiență de cătră Maiestatea Sa, care se află încă în Pesta.

—x—

Din comitatulŭ *Făgărașului* ni se scrie la 10 Martie: „Domnule Redactorŭ! M'a surprinsŭ, când cetindŭ aḑi int'unŭ ḑiarŭ unguțescŭ, am vĕḑutŭ că *parochulŭ* gr. or. din *Galați* Iosifŭ *Popŭ* s'a pricopsitŭ de ministrulŭ Trefort cu suma de 50 fl. v. a. Nu mĕ surprindea póte acéstă scire, decă acestŭ parochŭ de o stare materială fórte bună, nu ar fi șicanatŭ și pre consistoriulŭ din Sibiiu ca și acesta sĕ-i dea numai in anulŭ trecutŭ, suma de 50 fl. v. a. din fondurile archidiecesane, destulŭ de micĭ, încă ca ajutor, amenințând pre acesta, că decă nu-i dă, va cere dela ministru. Consistoriulŭ i-a datŭ, ca unui paroch bĕtrânŭ cum este, suma de 50 fl. v. a. N'a trecutŭ anulŭ și bĕtrânulŭ parochŭ trage dungă preste afirmările sale inaintea autorităței sale mai inalte, și sĕ intórce cătră celŭ de care se lepăda, și'i cere și acestuia și primesce și dela acesta o altă sumă de 50 fl. v. a. Incă atâta lăcomiă dela unŭ parochŭ cu avere frumosă, fără moștenitorĭ, n'am putulŭ vedea. Cei de susŭ audă decă au urechĭ și vedă decă au ochĭ". *Olteanulŭ.* — Mai trebue comentarŭ la unŭ asemenea faptŭ?

—x—

„România Liberă" dice, că îndată, *după vacanța Pascilorŭ*, d-lŭ doctorŭ *Babeșŭ* va incepe cursulŭ ce i s'a încredințatŭ la facultatea de medicină din Bucurescĭ.

—x—

Aceluiași ḑiarŭ i se comunică, că unŭ compatriotŭ din *Chili* a trimisŭ pentru *museulŭ* de istoria naturală din *Bucurescĭ scheletulŭ unei balene uriașe*, acestŭ scheletŭ este cuprinsŭ in patru lăḑĭ marĭ și ar fi sositŭ la Galațĭ.

—x—

Fóia kossuthistă din *Clușiu* pune următórele întrebărĭ: Adevĕratŭ e, că fișpanulŭ br. *Banffy Dezső* primesce o plată fixă ca agentŭ principalŭ alŭ societăței de asigurare ung.-francese? Adevĕratŭ e că fișpanulŭ *Josef Potsa* de asemenea primesce o plată fixă dela acéstă societate? Este óre compatibilă posițiunea unui fișpanŭ cu posițiunea unui agentŭ de asigurare?

—x—

In ședința comitetului electoralŭ din cerculŭ țĕrii Bârsei alŭ partidei poporale săsescĭ, ținută la 18 Martie n., a fostŭ alesŭ unanimŭ președinte alŭ comitetului d. *Josef W. Filtsch*, redactorulŭ fóiei „Kronst. Zeitung," în loculŭ d-lui Josef Dück, care demisionase și refusase a fi alesŭ.

—x—

Ministrulŭ de agricultură, comerțŭ și industriă a numitŭ comisionarĭ pe 1887 pentru esaminarea zidarilorŭ, petrarilorŭ și lemnarilorŭ pe d-nii Carol Gärtner inginerŭ primarŭ ca președinte, Cristian Kärtsch inginerŭ alŭ orașului, Mihail Haupt lemnarŭ, George Weber architectŭ și Samuilŭ Dioszeghy inginerŭ r.

—x—

Inginerulŭ Constantinŭ *S. Budeanu* arată, într'o broșură ce a publicat'o, că a descoperitŭ urmele unui *podŭ peste Dunăre* în apropiere de Brăila.

—x—

Asigurarea obiectelorŭ trebuincióse de *îmbrăcăminte* și *echipamentŭ* pentru *gendarmeria* ung. pe anii 1888, 1889 și 1890 se va face prin oferte dela industriașĭ indigenĭ. De liferatŭ suntŭ: postavŭ (pentru passpoil, bluse, mantale, pantalonĭ), pânză de căptușitŭ, cămășĭ, ismene, batiste, cearșafurĭ de patŭ și de plapomă, fețe de perinĭ, cămășĭ și ismene de lână pentru érnă, saltele de paie, perine, plapome, șepcĭ, șinóre, diferite mărfurĭ de pele, mănușĭ, cisme, pele de căputatŭ, tălpĭ, șele ș. a. Obiectele au sĕ se lifereze in două părțĭ până la finele lui Februariu și Augustŭ în fiecare anŭ. Modelele se potŭ vedea la cadrulŭ fiecărei comande de cercŭ a gendarmeriei. Vadiulŭ e 5%. Ofertele in scrisŭ au sĕ se dea sigilate cu vadiulŭ până la 15 Iuniu a. c. 10 óre, la comanda III de cercŭ a gendarmeriei r. ung. (Budapesta, cerculŭ VII, strada regală 69). Condițiunile amĕnunțite de liferare se potŭ vedea in localitățile oficiului numitei comande.

—x—

O telegramă din Berlinŭ dela 21 Martie adresată ḑiarelorŭ din Bucurescĭ comunică: „Regele și Regina României au sositŭ erĭ la 12 și ḑece minute. Li s'au făcutŭ o strălucită primire la gară, unde au fostŭ primițĭ de principele imperialŭ și principesa, principele și principesa de Suedia, principii Wilhelm și Henrich de Prusia, principesa Victoria, principele și principesa de Wied, marele duce și marea ducesă de Baden, principele și principesa de Hohenzollern și principele Ferdinand de Hohenzollern care purta uniforma de locotenentŭ de infanteriă română. Pe peronŭ era înșirată o companiă a regimentului alŭ 2-lea alŭ gardei imperiale. Regele Carolŭ trecŭ inaintea frontului pe când musica cânta aria națională a României. Dela gară Regele și Regina României au fostŭ îndată conduși la palatulŭ imperialŭ unde au fostŭ primițĭ de împĕratŭ și împĕrătésă. Suveranii României vorŭ locui la Castel, se crede că vorŭ pleca Joi la Nurenberg unde se află principesa de Hohenzollern mama Regelui.

—x—

Căpitanulŭ de gendarmĭ călărĭ *Fănuță* din *Bucurescĭ* însoțitŭ de medicŭlŭ veterinarŭ *Drăgănescu*, s'a dusŭ în Ungaria ca sĕ cumpere 40 de caĭ.

—x—

Din *Letenye*, comitatulŭ *Zala*, sĕ raporteză, că la 18 Martie n., 5 ore diminéța, s'a simțitŭ unŭ *cutremurŭ* cu sgomotŭ ca de tunetŭ, care a duratŭ cam două secunde. Mișcarea pĕmêntului începŭ in nordostŭ și se continuă în direcțiune sudvestică. Nenorocirĭ și pagube nu suntŭ de inregistratŭ.

—x—

Ingrijitorulŭ romurilorŭ de aicĭ *Brank*, fiindŭ chefuitŭ bine, voi sĕ 'șĭ încerce Lunĭ sera puterea și nu găsi altŭ obiectŭ mai trainicŭ decâtŭ pe nevasta-sa, pe care o maltrată atâtŭ de cumplitŭ, încâtŭ trebuĭ sĕ intervină poliția, care-lŭ duse la rĕcóre în arestulŭ poliției. —

—x—

In »Monitorulŭ Oficialŭ« din *Bucurescĭ* a apărutŭ următórea lege: Se înființéză la *facultatea de medicină a Universității din Bucurescĭ* trei nouĕ catedre și anume: una de clinică chirurgicală, una de patologia experimentală și de bacteriologiă și una de clinica medicală. Ministrulŭ cultelorŭ și alŭ instrucțiunei publice este autorisatŭ a chema la aceste catedre, cu titlu de profesorĭ provisorii, pe d. Dr. George Asaki la cea dântéiu, pe d. Dr Victorŭ Babeșŭ la cea de a doua și pe d. Dr. Nicolae Kalenderu la cea de a treia, cu tóte drepturile ce le dă legea și cu dispensă de concursŭ pentru catedre și pentru postulŭ de medicŭ primarŭ la eforia spitalelorŭ.

—x—

După cum comunică »Bacskai Ellenor,« fișpanulŭ orașelorŭ *M. Tercsiopole* și *Baia*, Aurelŭ *Jankovich* și-a datŭ demisiunea.

—x—

Boemii facŭ mereu propagandă ca sĕ nu cumpere, *producte ungurescĭ*, și cu deosebire făină ungurésca, ci numai făină boemă. Foile ungurescĭ suntŭ amărîte în contra acestei propagande.

—x—

In *Skala-Ujfalu* o vacă a fătatŭ unŭ vițelŭ cu 5 picióre inainte și cu unŭ piciorŭ inderĕtŭ. Vițelulŭ a fostŭ ingropatŭ, der încurêndŭ fu scosŭ și datŭ museului din Trencinŭ.

O sentință în afacerea insemnelorŭ naționale

Cetitorii noștri îșĭ vorŭ aduce aminte de procesulŭ intentatŭ în 1885 contra mai multorŭ cetățenĭ din Orăștia din causa întrebuințărei stégurilorŭ naționale. Publicămŭ aḑi sentința adusă de instanța primă în acestŭ procesŭ ca unŭ documentŭ alŭ erei despotice în care trăimŭ:

Nr. 4500—1885.

Sentință.

In numele Maiestăței Sale Regelui.

Contra lui Samuilŭ Popŭ și consoțĭ în causă de delictŭ contra statului judecătoria regescă de cercŭ din Orăștia a adusŭ pe basa pertractărilorŭ ținute următórea sentință:

Acusațiĭ Mallász Eduard, Ostașŭ Ionŭ, Lukats Alfred, Dezsan Albert, Kolovrath Ionŭ, Franz George, Wurm Eduard, Stengel Daniel, Baluschek Iosifŭ pentru că au arborată stindarde străine, oprite prin ordinațiune ministerială, suntŭ vinovațĭ pe basa § 36 din codicele penalŭ pentru delictŭ contra statului. Acusatulŭ Mallasz Eduard și Gombos Carolŭ suntŭ vinovațĭ pentru delictulŭ prevĕḑutŭ in § 37 din cod. pen. și din causa acestei Ostașŭ Ionŭ, Lukats Alfred, Dezsan Albert, Kolovrath Ionŭ, Franz George, Wurm Eduard, Stengel Daniel și

Baluschek Iosifŭ pe basa § 36 alŭ cod. pen. se pedepsescŭ cu câte 5 ḑile arestŭ și cu o amendă în banĭ de câte 10 fl. ce suntŭ a se folosi pentru scopurile prescrise în § 27 și suntŭ a se plăti acestei judecătorii în timpŭ de 15 ḑile după intrarea în vigóre a acestei sentinţe, la din contră suntŭ a se incassa pe calea esecuţiunei. Mallasz Eduard pe basa § 29 din cod. pen. este condamnatŭ conformŭ § 37 cod. pen la o lună arestŭ și pentru scopurile prescrise în § 27 la o amendă în banĭ de 50 fl., pe carĭ va ave sĕ-i plătéscă în timpŭ de 15 ḑile, după intrarea în vigóre a acestei sentinţe la acéstă judecătoriă, ér la din contră acéstă sumă se va incassa pe calea esecuţiunei. Gombos Karolŭ pe basa § 37 din cod. pen. se condamnă la 14 ḑile arestŭ și pentru scopurile prescrise în § 27 la o amendă în banĭ de 20 fl., pe carĭ în timpŭ de 15 ḑile după intrarea în vigóre a sentinţei de faţă va ave sĕ-i plătéscă la acéstă judecătoriă, la din contră suma se va incassa pe calea esecuţiunei. Acusaţii suntŭ datorĭ afară de acésta a plăti împreună spesele procesului, ér fie-care în parte spesele întreţinerei în arestŭ.

In lipsă de avere se condamnă la arestŭ, socotindu-se pentru câte 5 fl. o ḑi de arestŭ, amenda de 10 fl. se póte schimba în 2 ḑile arestŭ, de 20 fl. în 4 ḑile și de 50 fl. în 10 ḑile arestŭ.

Popŭ Samuilă, Schuster Dimitrie și Klaster Adolf nefiindŭ vinovaţĭ de delictulŭ prevĕḑutŭ în § 36 se absolvă pe basa § 87

Pe basa § 61 din cod. pen. se ordonă nimicirea stindardelorŭ străine confiscate de judecătoriă, ca corpus delicti.

Motivele:

Fiindŭ că în urma ordinaţiunei Escelenţei Sale d-lui ministru de interne, de dtto 6 Iulie 1874 Nr. 26,559, sigilele oficiale, colorile naţionale, emblemele și stindardele suntŭ a se privi ca nisce insemne, ce le întrebuinţéză fiecare naţiune ca semne esteriore ale propriei ei autonomii, și fiindŭ că acestea suntŭ totodată insemnele prerogativelorŭ statului, abusulŭ ce se face cu ele, seu întrebuinţarea ilegală a stindardelorŭ și insemnelorŭ străine, ce se folosescŭ pe teritoriulŭ altorŭ ţĕrĭ, involvă unŭ atentatŭ contra integrităţii teritoriale și auctorităţii de statu a respectivei ţĕrĭ, de aceea opresce strictŭ întrebuinţarea stindardelorŭ străine cu orĭce ocasiune și sub orĭ ce pretestŭ.

Acusaţii, ca impiegaţĭ ai reuniunei pompierilorŭ din Orĕștie, mărturisescŭ, că au călcatŭ amintita ordinaţiune a ministrului de interne prin aceea, că pe basa argumentelorŭ propuse de Mallasz Eduard și aduse în discusiune de Ostașŭ Ioanŭ, în ședinţa comitetului dela 19 Septemvre 1885, au votatŭ ca, pentru a înălţa festivitatea întrunirei reuniunilorŭ de pompierĭ din comitatulŭ Hunedorei, ce avea sĕ se ţină în Orăștiă la 27 Septemvre 1885, sĕ se rĕdice unŭ arcŭ de triumfŭ și pe acelŭ arcŭ sĕ se arboreze pe lângă stindardulŭ naţiunei unguresci și stindardele naţionale românescŭ și săsescŭ, și astfelŭ acusaţii în urma deciziunei aduse cu majoritate de voturĭ, au și arboratŭ prin Mallasz Eduard aceste stindarde pe arculŭ de triumfŭ ce s'a rĕdicatŭ.

Apĕrarea acusaţilorŭ, după care conformŭ articulului de lege 44 din 1868, fiindŭ și naţiunea română și săsescă recunoscută prin lege, ei potŭ face cu dreptŭ întrebuinţare de insemnele naţionalităţii lorŭ: acéstă apĕrare tocmai pe basa legei, la care s'au provocatŭ, ei nu póte sĕ fiă luată în consideraţia, pentru că în acéstă lege cu hotărire se accentuéză, că după principiile fundamentale ale constituţiunei toţĭ cetăţenii Ungariei formeză în privinţa politică o naţiune: naţiunea maghiară una și nedespărţită, alŭ căreia membru egalŭ îndreptăţitŭ este fiăcare cetăţénŭ alŭ patriei, ţină-se de orĭ ce naţionalitate.

Așaderă prin acesta în modŭ neîndoiosŭ se accentuéză, că în Ungaria deși esistŭ deosebite naţionalităţĭ, *dér aceste naţionalităţi deosebite, contopindu-se în naţionalitatea maghiară domnitóre, formeză naţiunea maghiară* (de ezen különböző nemzetiségek az uralkodo magyar nemzetiségbe olvadva, magyar nemzetet képeznek).

Acusaţii aducŭ mai departe spre apĕrarea lorŭ împrejurarea, că amintita ordinaţiune a Escelenţei Sale d-lui ministru reg. ung. de interne n'a fostŭ publicată, n'a fostŭ indusă în colecţiunea de ordinaţiunĭ și astfelŭ nu are putere obligatóre.

Insĕ nicĭ acestei apĕrărĭ nu i se póte da atenţiune, de-o parte pentru că nesciinţa legei nicĭ-odată nu póte servì ca scusă, ér de altă parte pentru că amintita ordinaţiune a ministrului de interne cere dela autorităţile judecătorescĭ, ca sĕ esecute cu stricteţă acéstă ordinaţiune, apoi este deja lucru cunoscutŭ tuturorŭ, că astfelŭ de ordinaţiunĭ ministeriale s'au publicatŭ nu numai în adunările generale ale fostelorŭ districte și comitate, ci și în singuraticele comune au fostŭ publicate prin marĭ placate, orĭ prin strigare.

Apĕrarea acusaţilorŭ, după care arborarea stindardelorŭ românescĭ și săsescĭ au hotărît'o ca semnŭ alŭ unirei și frăţietăţii, nu s'a putută lua în consideraţiă, de o parte pentru că arborarea lorŭ, ca a unorŭ insemne ale unui statŭ străinŭ, o interḑice susŭ ḑisa ordinaţiune a ministrului de interne și n'o admite sub nicĭ unŭ pretestŭ, la nicĭ o ocasiune; de altă parte pentru că, după mărturisirile comandantului superiorŭ (alŭ pompierilorŭ) Samuil Popŭ și ale martorelui Brassay George faptulŭ că stindardele românescĭ și săsescĭ s'au luatŭ josŭ de pe arcŭ a provocatŭ iritaţiune între pompierii, carĭ făceau esercţii, ceea ce fără îndoélă însemnă, că arborarea lorŭ nu s'a făcutŭ ca semnŭ alŭ unirei și frăţietăţii, ci au fostŭ arborate ca insemne ale unorŭ naţionalităţĭ singuratice, ce suntŭ oprite prin lege, carĭ insemne în sensulŭ ordinaţiunei au fostŭ luate josŭ, ceea ce a produsŭ iritaţiune între pompierĭ. (Va urma).

Procesulŭ de calumniă

contra d-lui *F. H. Longinŭ*, advocatŭ în Deva.

(Urmare.)

A urmatŭ o tăcere momentană, după care se ridică procurorulŭ și într'o pledoariă lungă, frumósă și într'adevĕrŭ juridică, a încercatŭ a arĕta, că dovedile ce au întratŭ, documenteză deplinŭ culpabilitatea acusatului.

Procurorulŭ a începutŭ cu a arăta: câtŭ de greu și deosebitŭ s'a definitŭ și se definesce conceptulŭ calumniei, totdeuna și la tóte popórele culte. Aretă apoi câtŭ de greu este definirea mai alesŭ, când stămŭ în faţa unui asemenea casŭ, ca celŭ de sub întrebare, și aretă, care ar fi calea cea adevĕrată, pe care judele are sĕ afle adevĕrulŭ.

Cu tote aceste, procurorulŭ crede, că în casulŭ de faţă tribunalulŭ s'a putută convinge, că culpabilitatea esistă.

Tribunalulŭ și peste totŭ oficiile publice, ḑice procurorulŭ, — au și trebue sĕ fiă nepătate, căcĭ la din contră, justiţia va fi subminată.

Inculpatulŭ, prin faptele sale, a atinsŭ reputaţiunea tribunalului, decĭ încâtŭ nu a putută produce dovedĭ, are sĕ fiă trasŭ la rĕspundere, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ însușĭ acusatorulŭ a declaratŭ, că decă numai una din cele ce a afirmatŭ inculpatulŭ contra lui s'ar adeveri, elŭ (președ. trib. Solyom) nu mai póte rĕmâne în capulŭ tribunalului la care e pusŭ.

De aci încolo procurorulŭ a trecutŭ la specialităţĭ și s'a încercatŭ a arăta, că faţă cu inculpatulŭ s'au doveditŭ faptele ce se impută în cele trei puncte, dreptŭ aceea, considerândŭ, că a mai fostŭ pedepsitŭ pentru delictŭ de calumniă și că a atacatŭ pe unŭ oficialŭ, de o posiţiune mai înaltă, de altă parte considerândŭ că a fostŭ multŭ iritatŭ, a propusŭ ca sĕ se declare vinovatŭ pentru calumniă, și pentru acesta sĕ se judece la trei lunĭ închisóre și suportarea speselorŭ ș. c. l.

Apĕrătorulŭ inculpatului declară din capulŭ locului, că nu-lŭ preocupă grigea, cumcă clientulŭ sĕu ar fi vinovatŭ de delictulŭ ce i se impută, de-órece probele, ce s'au câștigatŭ nu suntŭ și nu potŭ fi de ajunsŭ, ca pe basa lorŭ sĕ potă fi judecatŭ pe dreptŭ. Constateză, că președintele tribunalului reg. din Deva, a trecutŭ peste limitele sale și că după acte se vede, cumcă acusatulŭ a fostŭ persecutatŭ într'una, ce nicĭdecum nu sĕ póte escusa.

Apoi luândŭ dovedile, ce se referŭ la cele trei puncte, arată, că ele nicĭdecâtŭ nu potŭ fi contra clientului sĕu, deorece faptele ce se impută inculpatului, nu se referescŭ la calitatea oficială a președintelui tribunalului reg. din Deva, prin urmare nicĭ nu potŭ involva faptulŭ calumniei, așa precum cere § 260 din codulŭ penalŭ. Mai arată, că faptele ce se impută inculpatului suntŭ dovedite pe deplinŭ, prin urmare nu póte fi trasŭ la rĕspundere.

In fine ḑice apĕrătorulŭ, că s'a prescrisŭ faptulŭ, deorece președintele tribunalului reg din Deva a ridicatŭ acusa numai pentru vătĕmare de onore, er calumnia s'a urmăritŭ din oficiu, decĭ prin ridicarea la valóre a actului de acusaţiune adusŭ de tabla reg., Solyom a eșitŭ cu totulŭ din acéstă causă, și că faptele ce i se impută inculpatului nu au nimicŭ cu reputaţiunea tribunalului ș. c. l.

Dreptŭ aceea, nesubversândŭ nicĭ o împrejurare agravatóre, pe când împrejurărĭ ușurătóre suntŭ mai multe, - apoi considerândŭ, că doveḑile nu potŭ cădea în defavorulŭ clientului sĕu, cere absolvarea lui din lipsa faptului obiectivŭ.

Dupăce procurorulŭ a mai făcutŭ câte-va reflesiunĭ la vorbirea apĕrătorului, președintele a datŭ cuvêntulŭ inculpatului.

Inculpatulŭ declarândŭ, că apĕrătorulŭ sĕu a espusŭ și convincţiunile sale, ḑice că tragerea lui înaintea acestui tribunalu este greșită și nefundată.

Faptele ce mi se impută — ḑice acusatulŭ — le-am comisŭ în calitate de advocatŭ și prin acte ce am subscrisŭ, respective ce am datŭ la protocolŭ judelui incurentŭ, prin urmare eu cu dreptŭ nu potŭ fi trasŭ la rĕspundere pe acéstă cale, deore-ce în asemenea casurĭ este a se aplica legea advocaţială §. 67 punctŭ b) și eventualŭ prescrisele procedurei civile, după care, advocatulŭ și orĭ-cine, care în scrisŭ seu verbalŭ s'ar folosi de espresiunĭ necuviinciose, are sĕ fiă pedepsitŭ de locŭ prin organulŭ respectivŭ, înaintea căruia s'a comisŭ faptulŭ.

Prin urmare, décă telegrama și plânsórea mea cuprindŭ și au cuprinsŭ espresiunĭ, pentru care potŭ fi trasŭ la rĕspundere, a fostŭ în dreptŭ ministrulŭ, ca sĕ mĕ pedepséscă conformŭ §-lui citatŭ, eventualŭ însușĭ tribunalulŭ, înaintea căruia am comisŭ fapta, a putută usa de dreptulŭ, ce-i compete, der a mĕ tîrî pe mine aicĭ, nu este și nu póte fi motivatŭ prin §. 260 din codulŭ penalŭ.

Afară de aceste §. 266 din codulŭ criminalŭ și mai vêrtosŭ motivele acelei legĭ, aretă fără îndoélă, că pentru espresiunĭ vătĕmătóre, folosite în scripte și înaintea oficiolatelorŭ, nu se póte introduce cercetare criminală, deorece pedepsirea lorŭ, este normată în legea advocaţială și procedura civilă. Inculpatulŭ apoi aretă că elŭ a denunţatŭ faptele, ce i se impută ministrului de justiţia, nu cu rea intenţiune, nicĭ din ură, ci din datorinţă și în calitatea sa de advocatŭ și prin urmare ca păzitorŭ alŭ legii.

Câtŭ privesce — ḑice inculpatulŭ, — posiţiunea președintelui tribunalului reg. din Deva, eu nu potŭ fi de acordŭ cu d-lŭ procurorŭ, pentru că eu nicĭ decâtŭ nu ţinŭ posiţiunea președintelui Dr. Solyom atâtŭ de înaltă (acusatulŭ ridică mâna susŭ), nicĭ pe a mea atâtŭ de interioră, (acusatulŭ arétă cu mâna josŭ) ca sĕ aflu între ele o așa mare deosebire.

D-lŭ Dr. Solyom este președinte de tribunalŭ și eu sunt advocatŭ. Și pe când activitatea unui președinte de tribunalŭ se restrînge numai la unŭ cercŭ anumitŭ, pe atuncĭ cerculŭ de activitate alŭ unui advocatŭ este cu multŭ, cu multŭ mai mare.

Prin urmare, décă d-lŭ Solyom este mândru de reputaţiunea sa, cu dreptŭ cuvêntŭ sunt mândru și eu de a mea, și decă procurorulŭ este chiămatŭ, sĕ apere reputaţiunea tribunalelorŭ, totŭ acea chiămare o are întru a apĕra și reputaţiunea celuilaltŭ factorŭ alŭ justiţiei, a advocatului. In fine inculpatulŭ mai accentuéză, că faptele ce i se impută nu suntŭ de natură, pentru care ar pute fi pedepsitŭ cu închisóre, reprobă propunerea procurorului în privinţa pedepsei ce a cerutŭ.

Relativŭ la împrejurarea agravatóre, accentuată de procurorŭ, inculpatulŭ ḑice, că faptulŭ, ce a fostŭ judecatŭ pentru delictŭ comisŭ pe calea pressei și încă înainte cu 11 anĭ — nu póte fi luatŭ în defavorulŭ sĕu, deorece este cu totulŭ de altă natură, — în fine, că la casŭ când ar fi declaratŭ de culpabilŭ, are sĕ fiă aplicatŭ § 92 din codulŭ criminalŭ. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 24 Martie. — Camera seniorilorŭ a dietei a discutatŭ proiectulŭ bisericescŭ politicŭ. Bismarck recomandă sĕ se priméscă proiectulŭ nemodificatŭ; trebuinţele poporului catolicŭ cerŭ sĕ fiă mulţămite, pentru ca sĕ întăréscă unitatea întregei naţiunĭ. Desbaterea s'a amânatŭ pe mâne.

SOFIA, 24 Martie. — Scirea „Pester Lloyd"-ului: Convocarea Sobraniei s'a amânatŭ pentru unŭ altŭ timpŭ.

DIVERSE.

Câte grădinĭ botanice suntu în lume? — După unŭ raportu alŭ societăţii de horticultură din Montrealŭ ele suntŭ astfelŭ împărţite: România 2; Francia și coloniile ei 25; Englitera și Irlanda 12; Coloniile englese 27; Germania 34; Italia 33; Rusia și Siberia 17; Austro-Ungaria 13; Scandinavia 7; Belgia, Holanda și coloniile ei, Spania și coloniile ei, Statele unite, 5 din fiăcare putere; Danemarca 2; Brasilia; Chili, Ecuatorŭ, Egiptulŭ, Grecia, Guatemala, Japonia, Serbia, Peruviulŭ, 1 din fiăcare, deosebitŭ de câteva create de curêndŭ în Indiele engleze. In totalŭ suntŭ în lume 197 grădinĭ botanice, întreţinute de statŭ, de comune séu de amêndouĕ precum și de donatorĭ.

Unŭ cântăreţŭ dela operă spionŭ. — O ciudată întêmplare s'a petrecutŭ mai acum câteva ḑile la Ulm. Erau orele 12, când o sentinelă observă pe unŭ domnŭ plimbându-se, privindŭ cu lăcomie împrejurimea și luândŭ note. Lucrulŭ acesta s'a făcutŭ cunoscutŭ gardei, care a trimisŭ imediatŭ o patrulă. Acésta a arestatŭ pe omulŭ necunoscutŭ, l'a condusŭ la gardă, l'a supusŭ unei strașnice visitaţiunĭ corporale, i-a luatŭ tóte hârtiile și apoi l'a datŭ pe mâna poliţiei. Deodată, ca fulgerulŭ, se lăţi vestea prin totŭ orașulŭ că s'a arestatŭ unŭ spionŭ negreșitŭ francesŭ. Acéstă veste de sine se înţelege, a atrasŭ fórte multă lume. Din nenorocire întêmplarea a făcutŭ ca tocmai atuncĭ sĕ trecă pe la garda poliţiei unŭ căpitanŭ și sĕ védă că celŭ arestatŭ este unŭ prietenŭ alŭ sĕu, dela teatrulŭ din Ulm, anume Carl Hellmann. Cântăreţulŭ, firesce, a fostŭ imediatŭ pusŭ în libertate. S'a constatatŭ că dênsulŭ, când se plimba, studia partea sa din opera ‚Dama Albă‹.

Unŭ hoţu cinstitŭ. — Doi domnĭ, carĭ locuiau în Berlinŭ pe strada Francesă observară în primile ḑile ale acestei lunĭ, că le lipsesce dintru'unŭ scrinŭ 4 ace de aurŭ pentru cravate în valóre totală de 500 m. Pe când prânḑeu domnii într'unŭ restaurantŭ de pe promenada ‚Unter den Linden", se predete în locuinţa lorŭ printr'unŭ servitorŭ unŭ plicŭ cu adresa unuia dintre ei, în care se aflau cele douĕ ace furate și o cartă cu următorulŭ cuprinsŭ: ‚Onorate d-le Baronŭ! Pe lângă acesta îmĭ iau permisiunea, a vĕ înapoia acele furate, deórece acestea nu au pentru mine destulă valóre. Vĕ rogŭ însĕ îngrijiţĭ mai bine de ușĭ, căcĭ de le-ar fi luatŭ unŭ pologarŭ necinstitŭ nu le-aţĭ mai fi revĕḑutŭ. Cu salutare:

Hoţulŭ de milióne.

† **NECROLOGU.** — *Tinerimea universitară română* din Budapesta adêncŭ întristată anunţă, că multŭ iubitulŭ lorŭ colegŭ

Simionŭ Miclosina,

rigorosantŭ în medicină,

din *Ezerisi* (com. Carașŭ-Severinŭ), după unŭ morbŭ îndelungatŭ în etate de 27 anĭ a decedatŭ Duminecă în 20 Martie st. n. Rĕmășiţele pământescĭ, primindŭ Marţĭ în 22 Martie st. n. binecuvêntarea bisericéscă, conformŭ ritului gr. or. în casa Nr. 8 din strada „Szalag", se vorŭ depune spre eternă odihnă în cimiterulŭ comunŭ din Buda.

Fie-i ţĕrîna ușoră!

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.

Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena

dela 23 Martie st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	102 85
Rentă de hârtiă 5%	89 75
Imprumutulŭ căiloră ferate ungare	149.75
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.10
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 25
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	91 90
Renta de arg. austr.	82 30
Renta de aurŭ austr.	113 30
Losurile din 1860	133.50
Acţiunile băncei austro-ungare	882 —
Act. băncei de creditŭ ung.	296 75
Act. băncei de creditŭ austr.	288.20
Argintulŭ —.— Galbenĭ împărătescĭ	6 00
Napoleon-d'orĭ	10 11
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 60
Londra 10 Livres sterlinge	127 78

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 8 Martie st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	$90^{1}/_{2}$	91—
Renta rom. amort. (5%)	$91^{1}/_{2}$	92—
» convert. (6%)	84—	85—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	99—	100—
„ „ (5%)	$82^{3}/_{4}$	$84^{1}/_{4}$
» urban (7%)	96—	97—
(6%)	90—	91—
(5%)	78—	79—
Banca naţională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	18.—	$18.^{3}/_{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 24 Martie st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump. 8.43	Vend.	8 47
Argint românesc	» 8.40	»	8.45
Napoleon-d'orĭ	» 10.06	»	10.10
Lire turcescĭ	» 11.30	»	11.40
Imperialĭ	» 10.33	»	10.38
Galbenĭ	» 5 95	»	6.—
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	» 101.—	»	102.—
„ „ 5%	„ 98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	» 112.—	»	113.—
Discontulŭ	» 7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi postaultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecăreĭ lunĭ, maĭ uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentuluĭ este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe treĭ lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

pe treĭ lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazeteĭ Transilvaniei.“

Mersulŭ trenuriloru

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a căleĭ ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persone	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.1	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 4	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	1.03	—	8.52	—
Sighişora (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 0	—	0 6	—
Mediaşŭ	12.28	—	10.57	—
Copsa micĕ	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12 31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.4	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2 8	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2 48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.5	—	4 1	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clusiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8. 6
Ghirbĕu	—	—	—	9.0
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.24
Szolnok	—	12.20	3 24	—
Buda-pesta	—	2.15	10 05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.0	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenu de pers.	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	1	3.58	38	9.34	11.45
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	2	6.58	9.14	3	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	—
Fugyi-Vasárhely	—	—	41	2 17	—
Mozo-Telegd	—	7.33	19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	8	3.47	—
Bucia	—	—	5	4 07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	1	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	15	5 55	—
Ghirbĕu	—	—	36	7	—
Nedeşdu	—	—	8	2	—
Clusiu (	—	10.28	26	3	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	1 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	2 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.0	—	—	—	9.53
	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10. 9
Vinţulŭ de susŭ	1 0	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2 0	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 3	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2 48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mică	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopol	4.3	—	—	—	3.03
Sigişóra	5 12	—	—	—	3 49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.0	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenu omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3 14
Vinţulŭ de josŭ	12.3	—	4 2
Şibotŭ	12.52	—	4.
Orăştia	1 01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3 23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7 18
Gurasada	4 8	—	7.40
Zam	4 2	—	8.11
Soborşin	5 3	—	8 46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5 12
Budapesta	—	—	8 20
Viena	—	—	6.0

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenu de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 9	7.37	—
Berzova	6 28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9 19	10 17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	- -
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	--

Aradŭ-Timişóra

	Trenu omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	19	—	6 33
Nemeth-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.1	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9 02	—	9 08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persone	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 4
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5 00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6 32
Vinga	8.15	—	7.02
Nemeth-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.1	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12 42	—	9 01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernesci